

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o evropskih tehnoloških platformah in spremembah v industriji (mnenje na lastno pobudo)

(2012/C 299/03)

Poročevalec: **g. ZBOŘIL**

Soporočevalec: **g. GIBELLIERI**

Evropski ekonomsko-socialni odbor je 19. januarja 2012 sklenil, da v skladu s členom 29(2) poslovnika pripravi mnenje na lastno pobudo o naslednji temi:

Evropske tehnološke platforme in spremembe v industriji

(mnenje na lastno pobudo).

Posvetovalna komisija za spremembe v industriji (CCMI), zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 11. junija 2012.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 482. plenarnem zasedanju 11. in 12. julija (seja z dne 11. julija) s 138 glasovi za, 2 glasovoma proti in 1 vzdržanim glasom.

1. Sklepi in priporočila

1.1 Evropski ekonomsko-socialni odbor se zaveda, da je predvidevanje sprememb v industriji težavna, a nujna naloga, pri kateri je treba upoštevati številne dejavnike. Raziskave in inovacije so eno glavnih gonil sprememb, evropske tehnološke platforme pa so njihovi glavni kazalniki.

1.2 EESO poziva Evropsko komisijo, naj še naprej podpira dejavnosti evropskih tehnoloških platform in izboljša izmenjave znotraj platform ter med njimi in zadevnimi evropskimi institucijami.

1.3 Odbor priznava, da imajo industrijski sektorji, povezani z evropskimi tehnološkimi platformami, osrednje mesto v vrednostni verigi; številne inovacije so namreč odvisne od osnovnih procesov (proizvodnja, predelovalne panoge, gozdarstvo, robotika) in materialov (kemikalije, jeklo itd.). Inovacije na področju procesov in materialov zato delujejo kot gonilo evropske inovativnosti.

1.4 EESO priznava, da se evropske tehnološke platforme že spoprijemajo z družbenimi izzivi. Pokrivajo področje, ki ima precejšen vpliv na družbo z vidika rasti in delovnih mest z dodano vrednostjo. Evropske tehnološke platforme se prav tako ujemajo s ključnimi področji politik (npr. biogospodarstvo, surovine in učinkovita raba virov).

1.5 Evropske tehnološke platforme so jasen in konkreten primer pristopa od spodaj navzgor k evropski politiki raziskav in inovacij, v njih pa sodelujejo industrija in drugi pomembni akterji na vseh stopnjah razvoja inovacij. Obzorje 2020 potrebuje tak pristop.

1.6 EESO za povečanje učinkovitosti evropskih tehnoloških platform poziva k učinkovitejšemu izvajanju procesa poenostavitve regulativnega okvira EU (vključno s sodelovanjem v projektih EU), k okrepljenim prizadevanjem za zmanjšanje razdrobljenosti institucionalnih pobud in navzkrižij med njimi, k boljši usklajenosti politik ter v prihodnje večji prepoznavnosti na institucionalni ravni.

1.6.1 Odbor je prepričan, da so evropske tehnološke platforme ključne za spodbujanje industrijske politike EU. Poleg tega uživajo močno podporo industrije, ki je eden ključnih stebrov gospodarstva EU. Industrija si z vlogo gonila evropskih tehnoloških platform zagotavlja ustreznost njihovih pobud. Evropske tehnološke platforme ne odgovarjajo le na potrebe tehnologije in raziskav, temveč prispevajo tudi k prenosu tehnologij.

1.6.2 V primeru obstoječih platform (evropske tehnološke platforme za jeklo – ESTEP, španske tehnološke platforme za jeklo – PLATEA in drugih) bi morali sindikati in druge zainteresirane strani tesneje in stalno sodelovati z evropskimi, nacionalnimi in regionalnimi tehnološkimi platformami, da bi vključili tudi socialna in družbena vprašanja, ki lahko okrepijo vpliv strateških raziskovalnih programov.

1.6.3 Težave pri vključevanju MSP bi bilo treba premostiti s tekočimi primerjalnimi analizami z najuspešnejšimi podjetji, kot je to praksa v Skupnem podjetju za gorivne celice in vodik.

1.7 Nacionalne in regionalne platforme imajo na ravni držav članic enako strukturo kot njim sorodne evropske tehnološke platforme. Skozi tesnejše sodelovanje z evropskimi tehnološkimi platformami je treba okrepiti usklajevanje in približevanje raziskovalnih in inovacijskih programov na nacionalni in regionalni ravni ter na ravni EU.

1.8 Evropske tehnološke platforme lahko znatno pripomorejo k izvajanju evropskih politik. Opredeljena so konkretna prednostna področja za spodbujanje inovacij v javnem in zasebnem sektorju: učinkovita raba virov in energije v procesni industriji (*Sustainable Process Industry through Resource and Energy Efficiency – SPIRE*), javno-zasebna partnerstva v industrijskih panogah, ki temeljijo na bioizdelkih (*Biobased Industries PPP – Biobased for Growth*), evropska partnerstva za inovacije na področju vod, surovin in pametnih mest (skupaj z Načrtom

SET) in pobuda za industrijske raziskave energetskih materialov (*Energy Materials Industrial Research Initiative – EMIRI*). Tovrstno poglobljeno medsektorsko sodelovanje in usklajevanje prek evropskih tehnoloških platform bo navsezadnje koristilo evropski družbi.

1.9 EESO poziva institucije EU, naj si prizadevajo izboljšati mednarodno sodelovanje, s čimer bodo v EU pritegnile najodobejše strokovno znanje z vsega sveta ter omogočile njegovo izkoriščanje in komercializacijo.

1.10 Na nacionalni in regionalni ravni bi bilo treba spodbujati in omogočati brezplačen dostop nacionalnim tehnološkim platformam do pametne specializacije v okviru strukturnih skladov.

1.11 Vloga evropskih tehnoloških platform kot nosilcev odgovorov na družbene izzive se bo ob dodatnem poudarku na inovacijah poleg raziskav še okrepila, kar bo ključno za ohranjanje socialnega varstva in blaginje.

1.12 EESO izreka pohvalo evropskim tehnološkim platformam za vlogo veznega člana do inovacijskih orodij na strani povpraševanja, ki dopolnjujejo raziskovalne in inovacijske dejavnosti ter pospešujejo uveljavitev na trgu. Evropske tehnološke platforme so prav tako ključne za uporabo rezultatov raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti. Odbor poziva k pogostejši uporabi usklajevalnih oz. podpornih dejavnosti, ki bodo spodbudile sodelovanje vzdolž vrednostne verige.

1.13 Širša javnost in zlasti mladi se vse manj zanimajo za proizvodne procese in s proizvodnjo povezane raziskovalne in inovacijske dejavnosti. Razlog za to je tudi selitev proizvodnih dejavnosti iz Evrope, ki kot v začaranem krogu povzroča vedno nove selitve proizvodnje. EESO pričakuje, da bodo evropske tehnološke platforme pripomogle k ozaveščanju o pomenu različnih industrijskih proizvodnih procesov.

1.14 Evropske tehnološke platforme čutijo negativne posledice upada industrije v EU. Industrije EU izgubljajo vodilni svetovni položaj in se v primerjavi z drugimi deli sveta soočajo z nizko pripravljenostjo za tveganja in pomanjkanjem podjetnosti.

1.15 V okviru evropskih tehnoloških platform bi bilo treba ohraniti in krepiti izobrazbo, učenje in usposabljanje po meri ljudi kot strateške elemente platform. Zato bi bilo treba vzpostaviti stalne in tesne sektorske povezave z ustreznimi odbori EU za socialni dialog ter Svetom za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov (EPSCO).

1.16 Evropske tehnološke platforme lahko občutno vplivajo na socialna in družbena vprašanja, zlasti na preusmeritev sistemov javnega izobraževanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja na potrebe evropskega industrijskega in proizvodnega sektorja. Odločno se je treba zavzemati za usposabljanje in preusposabljanje, s katerim bi delavce pripravili na uporabo novih procesnih tehnologij in produktov, ki so rezultat raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti. Samo usposobljeni delavci na stabilnem delovnem mestu bodo lahko uspešno uporabljali nove napredne tehnologije.

2. Ustanovitev in zgodovina evropskih tehnoloških platform

2.1 Marca 2003 je Svet EU pozval k okrepitvi evropskega raziskovalnega prostora (ERP) z ustanovitvijo evropskih tehnoloških platform, ki združujejo tehnološko znanje, industrijo, regulativne organe in finančne institucije.

2.2 Evropske tehnološke platforme so bile zasnovane kot forumi zainteresiranih strani pod vodstvom industrije, ki naj bi opredelili srednje- in dolgoročne cilje na področjih raziskav in tehnologije ter razvili časovne načrte. Njihov namen je bil okrepiti sinergije med različnimi akterji na področju raziskav in opredeliti prednostne naloge na številnih tehnoloških področjih za zagotavljanje rasti, konkurenčnosti in trajnosti v EU.

2.3 Evropska komisija je podprla razvoj evropskih tehnoloških platform kot posrednik, danes pa ima vlogo opazovalca in se zavzema za strukturiran dialog o prednostnih nalogah raziskovanja. Evropska komisija ni ne lastnik ne upravljavec evropskih tehnoloških platform; te so neodvisne organizacije. Komunikacijo omogočajo spletno mesto CORDIS Evropske komisije, glasilo evropskih tehnoloških platform in redni seminarji njihovih vodij.

2.4 Nekatere evropske tehnološke platforme so ohlapne mreže, katerih predstavniki se zberejo na letnih srečanjih, medtem ko imajo druge pravno strukturo in članarine. Vse pa so združile zainteresirane strani, dosegle dogovor o skupni viziji in pripravile strateški raziskovalni program. Evropske tehnološke platforme se razvijajo skozi dialog med industrijskimi in javnimi raziskovalci ter vladnimi predstavniki; poleg tega pomagajo pri ustvarjanju soglasja in učinkovitejšem usklajevanju naložb.

2.5 Evropske tehnološke platforme spodbujajo učinkovita javno-zasebna partnerstva ter znatno prispevajo k razvoju evropskega raziskovalnega prostora znanja za rast. Tovrstna javno-zasebna partnerstva se lahko spoprimejo s tehnološkimi izzivi, ki bi lahko bili ključnega pomena za trajnostni razvoj, boljše zagotavljanje javnih storitev in prestrukturiranje tradicionalnih industrijskih sektorjev.

3. Evropske tehnološke platforme in spremembe v industriji

3.1 Spremembe v industriji⁽¹⁾ so neprekinjen proces, na katerega vpliva več dejavnikov, kot so tržna gibanja, organizacijske, socialne, družbene in strukturne spremembe ter tehnične inovacije proizvodnih procesov in produktov.

3.2 Tudi uvajanje inovacij je neprekinjen proces in eden glavnih dejavnikov, ki vpliva na spremembe v industriji z rednim prenosom novih znanstvenih dognanj v proizvodno verigo. Hkrati pa je tudi gonilo konkurenčnosti proizvodnega in storitvenega sektorja EU v svetovnem okviru.

3.3 Pri procesu inovacij je treba posebno pozornost nameniti vprašanju, kako so pičli finančni viri uporabljeni v Evropi. Evropske tehnološke platforme že predstavljajo močno orodje in lahko bi pomenile konkretne rešitve na področju inovativnosti in uporabe industrijske politike.

⁽¹⁾ Mnenje EESO Spremembe v industriji: sedanje stanje in perspektive – splošen pristop. UL C 010, 14.1.2004, str. 105–113.

3.4 Narava in srž sprememb v industriji sta v največji meri odvisni od inovacij in evropske tehnološke platforme vse bolj postajajo dejanski prostor, kjer inovacije nastajajo. Delovanje evropskih tehnoloških platform je usmerjeno v praktično uporabo v industriji, ki vpliva na proizvodne procese, produkte, organizacijo dela in delovne pogoje.

3.5 Evropske institucije priporočajo uravnoteženo udeležbo vseh zainteresiranih strani v evropskih tehnoloških platformah. Posebej zaželeno je, da bi institucije EU z vsemi v praksi uresničljivimi sredstvi podpirale MSP ali svetovalna podjetja za gospodarske raziskave, kot so "zadruga za znanje", s čimer bi tem priljubljenim evropskim podjetjem omogočile dejavno udeležbo v platformah. Stroški, povezani s platformami, MSP in univerzam onemogočajo sodelovanje pri raziskovalnih dejavnostih.

3.6 Glede na obseg in pomen evropskih tehnoloških platform v EU, ki so bile oblikovane prostovoljno in so odprte za vse zainteresirane strani, je ključno, da se jim prizna vloga močnih orodij za izvajanje politik EU.

3.7 Prehod na bolj trajnostne proizvodne in storitvene dejavnosti v EU in izvajanje strategije Evropa 2020 bosta v veliki meri odvisna od dejanskih inovacij, ki jih bodo razvile evropske tehnološke platforme v naslednjem desetletju.

3.8 Konkretna inovacija in sprememba v industriji bi bilo v praksi mogoče doseči z vzporednim oblikovanjem inovativnih procesov oz. produktov ter razvojem spretnosti in organizacijo dela za njihovo popolno vpeljavo v proizvodne in storitvene dejavnosti.

3.9 Nekatere evropske tehnološke platforme delujejo tako, da že od vsega začetka upoštevajo socialne vidike procesa inovacij in v svoje strateške raziskovalne programe vključujejo dejavnosti, ki so povezane s prihodnjimi kadrovske potrebe, pri čemer tesno sodelujejo z ustreznimi sektorskimi odbori EU za socialni dialog in si z njimi izmenjujejo informacije.

3.10 Posvetovalna komisija za spremembe v industriji Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, ki ima za to primerno sestavo in tesne vezi z glavnimi sektorji v EU, je uporabila prav ta nebirokratski pristop od spodaj navzgor ter tako ocenila trenutne razmere v posameznih industrijah in pripravila priporočila za druge institucije EU in države članice. Namen tega je podpreti izvajanje industrijske politike EU in zelene spremembe v industriji.

4. Vloga evropskih tehnoloških platform pri raziskavah in inovacijah

Komisija je pripravila in izvedla več pobud, da bi okrepila evropske tehnološke platforme in dejavnosti industrije ter uvedla politike, ki temeljijo na tehnologiji.

4.1 Nekatere evropske tehnološke platforme izvajajo svoje strateške raziskovalne programe prek skupnih tehnoloških pobud (JTI). V nekaterih evropskih tehnoloških platformah sta obseg in domet ciljev takšna, da običajni instrumenti okvirnega

programa raziskav in inovacij ne zadostujejo. Učinkovito izvajanje zato terja poseben mehanizem, ki omogoča ustrezno vodenje in usklajevanje za doseg ciljev raziskovalnih dejavnosti. S tem namenom je bil oblikovan koncept skupnih tehnoloških pobud.

4.2 Marca 2009 so se sestali nekdanji komisar za znanost in raziskave ter visoki predstavniki industrije, da bi ocenili napredek in razpravljali o prednostnih nalogah, povezanih z uvajanjem novih raziskovalnih instrumentov (javno-zasebna partnerstva). Omenjene prednostne naloge in instrumenti so že bili uporabljeni v pobudah za tovarne prihodnosti, energetsko-učinkovite zgradbe in zelene avtomobile, ki izhajajo iz načrta EU za oživitve gospodarstva, sprejetega novembra 2008.

4.3 Omenjena tri javno-zasebna partnerstva so močni pospeševalci raziskovalnih dejavnosti v treh velikih industrijskih sektorjih – avtomobilskem, gradbenem in proizvodnem – ki jih je še posebej prizadel upad gospodarske rasti in kjer inovacije lahko občutno prispevajo k bolj ekološkemu in trajnostnemu gospodarstvu.

4.4 Načrt SET, ki ga je EU sprejela leta 2008, je prvi korak k oblikovanju politike energetske tehnologije v EU. Kot orodje v podporo odločanju v zvezi z energetsko politiko EU ima naslednje cilje:

- pospeševanje razvoja znanja ter prenosa in uporabe tehnologij;
- ohranjanje vodilne vloge EU v industriji na področju nizkoogljčnih energetskih tehnologij;
- spodbujanje znanosti za preoblikovanje energetskih tehnologij z namenom doseganja energetskih in podnebnih ciljev strategije Evropa 2020;
- prispevanje k prehodu na nizkoogljčno gospodarstvo do leta 2050 na svetovni ravni.

Izvajanje Načrta SET se je začelo z ustanovitvijo evropskih industrijskih pobud, ki zaradi delitve tveganj združujejo industrijo, raziskovalno skupnost ter države članice in Komisijo v obliki javno-zasebnih partnerstev. Hkrati si Evropska zveza za energetsko raziskovanje že od leta 2008 prizadeva za uskladitev raziskovalnih in razvojnih dejavnosti posameznih raziskovalnih institucij s prednostnimi področji, opredeljenimi v Načrtu SET, ter za oblikovanje skupnega okvirnega programa na ravni EU.

4.5 Namen pobude EU za vodilni trg je podpora ukrepom, s katerimi bi v šestih pomembnih sektorjih zmanjšali ovire za ponudbo novih proizvodov ali storitev na trgu. Komisija, države članice in industrija sodelujejo pri izvajanju akcijskih načrtov. Instrumenti politik zadevajo ureditev, javna naročila, standardizacijo in podporne dejavnosti. Pobuda EU za vodilni trg je namenjena naslednjim trgov: e-zdravje, zaščitni tekstil, trajnostna gradnja, recikliranje, bioproizvodi in obnovljive energije.

5. Evropske tehnološke platforme: rezultati analize SWOT

5.1 Evropske tehnološke platforme so se in se bodo tudi v prihodnje med sabo razlikovale po učinkovitosti, kar glede na njihovo veliko število ne preseneča. Odbor je zato opravil uvodno analizo, s katero želi izpostaviti glavne splošne dejavnike odličnosti (prednosti in priložnosti) ter, še pomembneje, glavne ovire (pomanjkljivosti in nevarnosti).

5.2 Prednosti

— V evropskih tehnoloških platformah so zbrane vse zainteresirane strani: raziskovalna središča in univerze, industrija (veliki akterji in MSP), proizvajalci opreme, neprofitne in poslovne organizacije, združenja, nacionalni organi in sindikati.

— V platformah so jasno opredeljene vloge in hierarhija v sektorju. Zainteresirane strani imajo skupno vizijo ter časovni in izvedbeni načrt.

— Evropske tehnološke platforme uživajo močno podporo industrije, ki je eden ključnih stebrov gospodarstva EU. Industrija si kot gonilo evropskih tehnoloških platform zagotavlja ustreznost njihovih pobud. Evropske tehnološke platforme ne odgovarjajo le na potrebe tehnologije in raziskav, temveč prispevajo tudi k prenosu tehnologij.

— Evropske tehnološke platforme imajo vitko vodstveno strukturo, so prožne ter znajo združiti moči in vire.

— Industrijski sektorji, povezani z evropskimi tehnološkimi platformami, imajo osrednje mesto v vrednostni verigi; številne inovacije so namreč odvisne od osnovnih procesov (npr. proizvodnja, predelovalne panoge, gozdarstvo, robotika) in materialov (kemikalije, jeklo itd.). Inovacije na področju procesov in materialov zato delujejo kot gonilo inovativnosti v EU.

— Evropske tehnološke platforme se že spoprijemajo z družbenimi izzivi. Pokrivajo področje, ki ima precejšen vpliv na družbo z vidika rasti in delovnih mest z dodano vrednostjo. Evropske tehnološke platforme se ujemajo s ključnimi področji politik (npr. biogospodarstvo, surovine in učinkovita raba virov).

— Nekatere evropske tehnološke platforme imajo nacionalne in regionalne tehnološke platforme v vseh državah članicah EU.

— Izobraževanje je za platforme strateškega pomena.

— Iz evropskih tehnoloških platform izvirajo številni nosilci za izvajanje politik (npr. javno-zasebna partnerstva, grozdi).

5.3 Pomanjkljivosti

— Evropske tehnološke platforme morajo razmišljati strateško, da ne postanejo ozke lobistične skupine brez pravega cilja. V evropskih tehnoloških platformah obstaja nevarnost podvajanja ali prevelike razdrobitve dejavnosti.

— V nekaterih primerih prevladujejo veliki akterji.

— Ni lahko ugotoviti, katera končna uporaba ali inovacija je nastala v tehnološki platformi:

— evropske tehnološke platforme so še vedno premalo prepoznavne tako v javni kot tudi v zasebni sferi;

— nevladnih organizacij udeležba v platformah ne zanima;

— njihove ustreznice na ravni držav članic (nacionalne in regionalne tehnološke platforme) na splošno niso dosegle uspehov.

— Več naporov je treba vložiti v vzpostavitev enotnega večsektorskega vidika, v katerem so usklajenimi interesi in medsebojno delovanje zainteresiranih strani.

— Evropske tehnološke platforme morajo izboljšati načina komuniciranja in razširjanja rezultatov.

5.4 Priložnosti

— Evropske tehnološke platforme so ključne za spodbujanje industrijske politike EU. Nacionalne in regionalne tehnološke platforme imajo na ravni držav članic enako strukturo kot njim sorodne evropske tehnološke platforme, kar zagotavlja boljšo usklajenost in učinkovitost. V sodelovanju z evropskimi tehnološkimi platformami je treba okrepiti usklajevanje in približevanje raziskovalnih in inovacijskih programov na nacionalni in regionalni ravni ter na ravni EU.

— Vloga evropskih tehnoloških platform kot nosilcev odgovorov na družbene izzive se bo še okrepila v luči izboljšane strategije, ki daje poudarek inovacijam poleg raziskav.

— Opredeljena so konkretna prednostna področja za spodbujanje inovacij v javnem in zasebnem sektorju: učinkovita raba virov in energije v procesni industriji (*Sustainable Process Industry through Resource and Energy Efficiency – SPIRE*), javno-zasebna partnerstva v industrijskih panogah, ki temeljijo na bioizdelkih (*Biobased Industries PPP – Biobased for Growth*), evropska partnerstva za inovacije na področju vod, surovin in pametnih mest (skupaj z Načrtom SET in pobudo za industrijske raziskave energetskih materialov (*Energy Materials Industrial Research Initiative – EMIRI*)).

— Evropske tehnološke platforme pozivajo Komisijo k pogostejši uporabi usklajevalnih oz. podpornih dejavnosti, ki bodo spodbudile sodelovanje vzdolž vrednostne verige in okrepile prizadevanja za poenostavitev. Boljše mednarodno sodelovanje, ki lahko pritegne najsodobnejše strokovno znanje z vsega sveta ter EU omogoči njegovo izkoriščanje in komercializacijo, lahko bistveno pripomore k delovanju evropskih tehnoloških platform.

— Evropske tehnološke platforme morajo povezati inovacijska orodja na strani povpraševanja, s čimer bodo dopolnile raziskovalne dejavnosti in pospešile uveljavitev na trgu.

— Evropske tehnološke platforme lahko pomagajo pri ozaveščanju o različnih industrijskih proizvodnih procesih, ki so pomembni za ohranjanje socialnega varstva in blaginje v Evropi.

— Izobraževanje, usmerjeno v ljudi, učenje in usposabljanje morajo ostati sestavni del evropskih tehnoloških platform.

5.5 Grožnje

- Evropske tehnološke platforme menijo, da imajo premalo sredstev za delovanje.
- Evropske tehnološke platforme čutijo negativne posledice upada industrije v EU. Industrije EU izgubljajo vodilni svetovni položaj in se v primerjavi z drugimi deli sveta spopadajo z nizko pripravljenostjo za tveganja v EU in slabim prepoznavanjem podjetnosti.
- Povečanje učinkovitosti evropskih tehnoloških platform terja učinkovitejše izvajanje procesa poenostavitve regulativnega okvira EU (vključno s sodelovanjem v projektih EU), okrepljena prizadevanja za zmanjšanje razdrobljenosti institucionalnih pobud in navzkrižij med njimi, boljšo usklajenost politik ter večjo prepoznavnost na institucionalni ravni v prihodnje.
- Širša javnost in zlasti mladi se vse manj zanimajo za proizvodne procese in s proizvodnjo povezane raziskovalne in inovacijske dejavnosti. Razlog za to je tudi selitev proizvodnih dejavnosti iz Evrope.

6. Sodelovanje znotraj evropskih tehnoloških platform ter med platformami in Evropsko komisijo

Evropske tehnološke platforme so dejavno vključene v izvajanje 7. okvirnega programa EU za raziskave in inovacije. Zagotavljajo informacije in predloge glede tekočega dela za oblikovanje programa Obzorje 2020, da ga bo mogoče bolje uskladiti z dejanskimi potrebami evropske družbe, zlasti proizvodnega in storitvenega sektorja.

6.1 Obzorje 2020

6.1.1 Obzorje 2020 je instrument za izvajanje Unije inovacij, vodilne pobude iz strategije Evropa 2020, katere cilj je zagotoviti konkurenčnost Evrope v svetu. Program, ki bo trajal od leta 2014 do 2020 in katerega proračun bo znašal 80 milijard EUR, je del prizadevanj za spodbujanje rasti in ustvarjanje novih delovnih mest v Evropi. Program Obzorje 2020 bo:

- okreplil položaj EU na področju znanosti;
- okreplil vodilno vlogo industrije na področju inovacij, med drugim z znatnimi naložbami v ključne tehnologije, boljšim dostopom do kapitala in podporo MSP;

— pomagal poiskati odgovore na pereča vprašanja, kot so podnebne spremembe, razvoj trajnostnega prometa in mobilnost, ki zadevajo vse prebivalce Evrope.

6.1.2 Program Obzorje 2020 si bo prizadeval odgovoriti na družbene izzive z zmanjševanjem vrzeli med raziskavami in trgom. Sestavni del takega tržno usmerjenega pristopa bo tudi sklepanje partnerstev z zasebnim sektorjem in državami članicami.

6.1.3 Obzorje 2020 bodo dopolnjevali nadaljnji ukrepi za načrtovanje in razvoj Evropskega raziskovalnega prostora do leta 2014, katerih namen bo odprava ovir na poti k vzpostavitvi pravega enotnega trga za znanje, raziskave in inovacije.

6.2 Strategija Evropa 2020

6.2.1 Evropa 2020 je strategija EU za prihodnje desetletje. EU mora postati pametno, trajnostno in vključujoče gospodarstvo. Te tri medsebojno povezane prednostne naloge bi morale EU in državam članicam omogočiti visoko zaposlenost, produktivnost in socialno kohezijo.

6.2.2 V praksi to pomeni, da namerava EU do leta 2020 izpolniti pet zahtevnih ciljev na področjih zaposlovanja, inovacij, izobraževanja, socialne vključenosti in podnebja/energije. Vsaka država članica je za vsako področje določila tudi svoje, nacionalne cilje. Strategija Evropa 2020 tako temelji na konkretnih ukrepih na ravni EU in posameznih držav članic.

6.3 Vloga evropskih tehnoloških platform v prihodnje

6.3.1 Evropske tehnološke platforme bodo predvidoma ohranile svojo vlogo. Poleg tega bodo morda podpirale izvajanje instrumentov Komisije, med katerimi so bili nekateri že preizkušeni v 7. okvirnem programu. Komisija bo v okviru Obzorja 2020 po pričakovanjih uporabila več (četudi v omejenem številu) izvedbenih instrumentov, kot so javno-zasebna partnerstva in skupne tehnološke pobude.

6.3.2 Industrija in širši krog zainteresiranih strani so izrazili zavezanost k podpori izvajanju omenjenih orodij, med katerimi so tudi javno-zasebna partnerstva "Industrijske panoge, ki temeljijo na bioizdelkih" (*Biobased for Growth*), "Trajnostna procesna industrija z učinkovito rabo virov in energije" (SPIRE), "Pobuda za industrijske raziskave energetskih materialov" (EMIRI) in "Raziskave za prihodnja evropska infrastrukturna omrežja" (reFINE).

V Bruslju, 11. julija 2012

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Staffan NILSSON